

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1. sz. I. em. (Király-utca sarkán).
Kiadóhivatal:
Wolf M. könyv- és papírkereskedésben, Király-utca, Hattyú-épület.
Megjelenik vasárnap kivételével minden nap este 5 órakor.

PÉCSI ÚJSÁG

(„PÉCS”)
POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
Helyben:
Égész évre. 10.—
Égy órára . . . 1.—
Videkre:
Égész évre. 12.—
Égy órára . . . 1.20
Egyes szám ára Pécsen 4 kr., vidéken 5 kr.
Egyes számok kaphatók minden lapjáról.

Pécs, 1894.

Szerda, június 6.

132. (1195.) szám.

Misina Szt.-István.

T. Szerkesztő ur!

Becses lapjának pünkösdi számában egy indítvány jelent meg, hogy Baranya megye három legmagasabb hegyét a milenium emlékére Szt. István, Szt. László és Szt. Imre hegynek nevezzük el.

Nosza neki megy valaki az indítványnak s a „Tettye” feliratu cikkben azt több igazsággal mint tehetéssel nevetéssel tenni akarva élesen megtámadja.

En nem irtam azt a megtámadott indítványtevő cikket, bár annak szubjektív áradozása nem is, de maga az indítvány teljesen megnyert s így engedje meg, hogy az indítvány érdekében megkerdezzem a „Tettye” cikk íróját:

Ha mi három hegyünköt a honalipot Árpádnak olyan sarjadedékaról nevezzük el, kiknek alakját a nemzet nyolczszáz éves kegyelete hősmoondák, legendák, költemények, énekekben emlegeti, mi ebben a történelmi emlékek megtagadása s a mult emlékeinek arcul ütése?

Melyik az az „Anonymus”, mely szerint a legmagasabb baranyai hegyet már a magyarok bejövetelekor „Zengew”-nek nevezték? A Béla király névtelen jegyzője ezt ugyan nem mondja, de ugyan kérem szeretettel, hogyan is mondhatható ilyet? Hat ugyan ki nevezte volna el azt a hegyet Zengének a magyarok előtt?

Hogy az ilyen elnevezést a cikkíróknél kívül más abszurdumnak nem látja, csak néhány példát idézek. Bécs mellett van a Lipótról elnevezett hegy, Paris egyik legemelkedettebb hegye a Szt. Geneviva hegye, Turin felett uralkodik a Basilica di Superga, de ne menjünk olyan messze:

ott van a budapesti Szent-Gellért hegy, ilyen módon lett Engelsfeldből Kelenföld, Svabhegyből Széchenyi hegy. Vagy hat maradjunk itthon. Pécsnek van Majláth-tere, Széchenyi tere, Scitovszky tere, Klimó, Perczel, Kossuth-utcaja, há kérem szépen, ezekben régi nevét megváltoztatni mért nem volt „abszurdum”?

Vagy itt van a Havi-hegyi kápolna a Kálvária, mely nem hazafias gondolkodásnak köszönő letele, de akinek a szép-érteket elfoglaltság még el nem tompította befogja vallani, hogy mindkettő Pécsnek egyik legfestőbb pontja, s egy épület a Szt.-István hegy tetején Pécs tájképének igazi gyöngyét képezhetné.

Aztán mondja még kérem cikkíró ur, mivel klerikálisabb a „Szt. Imre hegy” név, mint a mostani „Szt. Jakab”? Szt. Imre már mégis csak magyarabb, mint Szt. Jakab.

Az elnevezéseknek van egy kis jó alapja is. Mert én tudom kivolt az a Szt. István, s mért óhajtom az elnevezést, de cikkíró ur is mondja meg (annyit csak megkívánhatunk) kicsoda, micsoda az a Misina név, hogy cikkíró ur úgy buzgólkodik mellette? Taláncsak nem cikkíró urat híják Misinának, hogy olyan nagyon feltűnt a nevet, hogy még Szt. Istvának se akarna helyet engedni?

Ami a tettyei romok fentartását illeti, arra nézve egyetérték cikkíró urral, csak azt jegyzem meg, hogy a visegrádi romok közül egyedül csak Salamon tornya lett nem restaurálva, csak kitarozva, a többi rom, s különösen a régi fellegvár még a tettyei romoknál is elhagyottabb állapotban van, ha nem hiszi el nekem, legyen szives odamenni.

Mindent egybefoglalva, én a „Pécsi Újság” propozícióját igen helyesnek találom,

mert történelmi és nemzeti kegyeletünknek abban egy aktusát látom, mert a magyar királyság megalapításának kolosszalibb emléket nem emelhetünk, mint a milyent maga a természet alkotott, mert városunk egy gyönyörű kiránduló helyely gazdagodnék,

mert Szt. István ünnepe így válnék igazi népünnepe, mert mindez nem kerülne semmi pénz áldozatba, s Pécs mégis méltó jelet adna a honalapítás felett érzett örömeinek.

Egy más valaki

Belmarkovics a szerb visznokról.

— A „Pécsi Újság” saját tudósítójától.

Daruvár, június 4. 1894.

Küldetésemnek megfelelőleg fölkerestem Lipiken Belmarkovics Markó volt szerb regent, ki, mint az a lapokban is említve volt, nejevel, 7 kis gyermekével a nevelőnővel és egy szobaleánnyal ott a fürdő-identy élvezi. Az ex-regensnek Lipiken egy három szobas lakása van és kiseretében egyetlen férfi alkalmazott sínes.

Belmarkovics d. u. 4 órakor a forrásvíz használat után szokott sétájt tette a parkban, midőn a magamat neki bemutatam. A tábornok így szólt hozzám:

„Őn tehát véleményemet akarja hallani szerbia viszonyai felől, hogy azután azt a közönség mulattatására és a hírlapok kritikájára Közrebo-

A „PÉCSI ÚJSÁG” tárcája.

Venus toalettje.

— Színhazi történet Saehar-Masochól.

Nemetről fordította Szikrái Odo.

(A „Pécsi Újság” eredeti tárcája.)

Egy híres bécsi képiór műtermének egyik sötét zugában, hová napisárga még soha nem hatolt, porlepte festőpelen egy kép volt elhelyezve, melyet szürke függöny rejtett el az avatlatlan szemek elől. Hála törökdedek ezek a misztérium vége járn. A képiór hallatlanra vette esdeklésüket s néma maradt: ha oda volt, hű szolgája elfogadta ugyan a neki adott borralvalót, a lepel azonban mégse hullott le a rejtélyes képről.

A képiórának csakis legbensőbb barátjai tudták, hogy arra a szürke függöny fölté viszsonna Bécs legszebb és legünneplottabb színházának egyikének igéző fejt varázsolta, s tudták azt is, hogy a kép befogezetlen. Különös, vagy — amint vesszük — igen közönséges történet fűződik ehhez a képhez, s ez a történet tette ridögé a művész szépségért rajongó, gyermekded szívét, e történet miatt lett az st enek és asszonyok kedveltje búskomor

különcé, elzárkózott, hallgatag, a társaságot kerülő nógüglőlővé.

* * *

Minttha a végzet műve volt volna.

Az operaházban *Tanpühäuser*-t adták. Még fulében zengtek a Venus-hegy beacanthi hangjai, s a szegény képiórnak épp ekkor kellett rávetnie szemét egy páholyra, melyben egy bájos szépségű hölgy ült: szőke fűrtői arany kigyóként gyűrűdtek vállára, lényén kimerültség és apatia ömlött ki, s ez a szoborszerű nyugalom csak még emelte szépségét; a vele társalgó rendjeles öreg úr bókjait nyilván épp oly kevésbé hallotta, mint akár Wagner zenéjét. Ugy látszott, nincs jelen lelkileg, mélyen el van merülve gondolatjaiba vagy ábrándjaiba. Egyszerre szürásként érezte a képiór égő tekintetét, fölogyenesedett, gyorsan körültekintett s esakhamar fölfedezte őt. Halovány arca éles, jellemzetes vonásaival fölkellette érdeklődését. Figyelmeztette rá a mellette ülő urat is, s ez, minden művésznél még inkább művésznőnek buzgó Maecenas, megmondta nevét s dícsérete tehetőségét. A szőke szépség aztán nem unatkozott. Új játékszerre bukkant. Valahányszor a képiór bájos arcára fűgészette sötét szemét, mindannyiszor a könyöklőre bocsátotta szemeséves kezét, s

telt, piros ajkúra büszke, de egyuttal bájos mosolyt ömlesztve, maga elé nézett: mihelyt azonban elfordította róla szemét, redt irányozta messzetalátóját s addig függött rajta tekintetével, míg a képiór észre nem vette.

A második folvonyás után fölemelkedett, vállára tette a rendjeles öreg urral a díszes színhazi köpenyt, egy tekintetet vetett a képióra s elhagyta a páholyt. A mint lassan lefelé haladt a széles lépcsőn, a képiór már lent állott. Szerenéséjére épp akkor közeledett egy jó ismerős is, akitől sohten megkérdőzhethe a csak imént fölfedezett szerelmi istennő nevét. „Hát nem ismeri?” szólt emez elbámulva, s egy ismert színpadi nagyságot nevezett meg.

A képiór s a szőke Kirke sokatmondó tekintetel váltottak.

A képiór érezte e pillanatban, hogy égvedlemmel szereti, s a nő tudta, hogy fogja val, hogy mihelyt esak akarja, menaszériájába kebelezheti.

Már másnap délelőtt — még ásisozva fekdűt duzzadó párnái közt — komoránja cziást tálcán behozta neki a képiór egy levelét, melyben fölig merészlen, fölig bátorulalmul kérte kegyét, hogy lefeshesse. Rögönt tudatta vele, hogy még aznap este fogadni óhajja, hogy a dolgot megbeszélhessék. Nem igen szeretett soká várni

esása? Épen tegnap olvastam, hogy egy tudósító *Protics* kollektám meginterviewolta: *On* az én ellenségem, mert én határozott ellensége vagyok a sajátjának, mely nekem ilyen sokat ártott. Egész életbenem csupán egyszer engedtem magamat meginterviewoltni — egy francia lap levelezője által. Őszinén szólva: nem is akartam *On* fogadni, mert hallottam, hogy *On*, mint a „Pécsi Ujság” és a „Fünfkirchner Zeitung” tudósítója, a hírlapoknál dolgozik. De miután már megismerkedtünk, isten neki, beszéljessünk.

Itt elbeszélte, hogy miként járszotta ki két külföldi nagy lap levelezőit, kik őt meg akarták interviewolni; majd így folytatta:

Egy szerb lapban említés volt téve egy állam tanácsos haláláról és miután az államtanácsos semmivel sem tette ki magát arról lehetett volna, azt írta az újság az államtanácsosról, hogy egy ízben megbántette Belimarkovicsot.”

Az államtanácsos megbántott engem mint tisztet, mert előjáróm volt. Hat van ebben valami? Egy orosz tábornok azt mondta egyszer, hogy: nem is az igazi tábornok az, aki a professzort legalább hatszor nem ismerekelt meg. Nos tehát be voltam zárva 6 hetig és Mihos fejedelm szabadon becsatattam utam így szól hozzám: „Nem tudom elképzelni, hogy mit akarnak veled az emberek” és — őrnagyá léptetted elő.

Kérdéseme, hogy mit vedeltek a szerb alkotmány föllégszteséről, így szól:

Az alkotmány, melyéddig Szerbiában életben volt, még Európa leghaladottabb és legműveltebb állama számára is sok lett volna, hat még oly ifjú állam számára, mint Szerbia, és ha ez alkotmány meg 5 évig megmaradt volna, az állam teljes szétváltását is ezt hangsúlyozva mondát volna maga utam.

Ez alkotmány által a hatalom egészen közönséges, civilizálatlan parasztok kezébe került, minők a Tajcsik Ránkók. Ez alkotmány következtében Szerbia több, mint 20 évvelment visszafelé. E nélkül ma nyugalom lenne Szerbiában, nem pedig vilálgások.

Ez utam adatot mondott el a Tajcsik Ránkók, ki egész önkényleg egy falusi bíró, k egy

alaptalan gyám ellen vedekezett, párhívci által megkínzóttam.

A bíró — mondta Belimarkovics — sirva beszél el nekem ez esetet. En regens voltam, de nem tettem semmit, mert Tajcsik Ránkót vedte az immunitás. Midőn ez alkotmány fölött tanácskoztunk, én is bent voltam a bizottságban, ovaszt tettem az elcsített törvény ellen, de mintegy 30 szóval kicsébséggem maradtam.

Nyilván kijelentem, hogy határozott ellentele vagyok a radikálisoknak. Ezeknek egyetlen emberök sínes, ki a közönséges színvonalon fölélemelkednek.

Pasiesről így nyilatkozott.
Pasies egy blazirt intrikus, kinek vannak ugyan tehetségei, de csak a cselzővenyre.

Milánra vonatkozó kérdésre így válaszolt.
Milán nyílt eszű ember, minő Európa uralkodói között nem igen sok van, de sajnos, mint minden embernek, neki is vannak hibái. Alhiatatlán és türelmetlen. En lebeszéltem a lemondásról, azt tartván, hogy amit előrontott, tegye ismét jóvá. Visszaterének ez is az oka. Sándor királynak atyján kívül — sajnos — nincs senkie, ki őszinte tanácsokkal mellette állna. Milán szereti fiát; ezt nálamál senki sem szereti jobban. Sajnos, úgy hozta magával a sors, hogy Sándornak nagyon korán kellett trónra lépnie. Még tanulnia, magát tökéletostenie kellett volna.

Ovasztá Excellenciát a „N. F. Pr.”-ben Karagyogyevics herceg legújabb nyilatkozatát? Kérdem.

Igen, és én azt mondok Önnek, hogy én előttem a Karagyogyevicsok nem hercegek. Ezt a címet ők magok vették föl, párhívciok is így nevezik őket, de e cím az uralkodó leszármazott nem illeti.

En a politikától teljesen visszavonultam. A gondok ilyen nyomozáslogat hatottak rám. Milán akaratom ellen tett regessze. Most egészséges vagyok és nézőm meg csak 67 éves. (Valóban nem látják rajta a 67 év, melyekből 44-et a katonaságnál töltött.)

A királyokkal (Milán és Sándor) még ma nem békültem ki. Kérdéseme, hogy nem tettek-e a főségek a kibékülésre eddig lépéseket, azt válaszolá: Azt nem tudom.

* * *

Ekkor Belimarkovicsné, egy aránylag nagyon is fiatal hölgy, hozzánk jött, kis fiát kézen vezetve, ami természetesen

véget vetett a politizálásnak. Belimarkovics kezét nyujta és így szól: Isten Ön- nel. En még 3 napig maradt itt; ha akarja, küldje meg a lapokat, melynek tudósítója, Belgradba címre, hogy lássam mit ír.

Megígértém, és távoztam, sajnálva, hogy az interview nem fejezethetett be teljesen.

HIRROVATUNK.

Pécs, június 5.

— **Vizsgálat az árvászek ellen.** A megye alispánja a közigazgatási bizottság mai ülésén jelentést tett a Hegedüs-Pritzle fele bűnyű befejezéséről s miután a tárgyaláson kiderült bűntetteket egy ember egymásra végre nem hajhatta, itt egyeb megbeszások történtek: tehát kerri a közigazgatási bizottság, hogy az árvászek ügykezelését és eljárását érintő körálmények szigorú megvizsgálását rendelje el. A közig. bizottság, annyal is inkább, mert ez ügyből folyogal kárterítésnek is lesz helye, elrendelte a fegyelmi vizsgálat megelőző vizsgálatot az árvászek tanácsa és a leváltár vezetője ellen, miután onnan ez ügyben egy irat elvezett. A vizsgálatot Simontay Jánost és Kosztis Szilárdot bízták meg.

— **Távtrati hivatalok szolgálati idejének kiterjesztése.** Irtnak már arról, hogy egyes jelentékenyebb forgalommal bíró, távtrati alomason a miniszter a szolgálati időt megoldotta. A pécsi kerületben a következő helyeken a korlátolt nappali szolgálat a deli órára is kiterjesztették: Bonyhád, Dombóvár, Dunaföldvár, Keszthely, Paks, Szigetvár, Zalaezerszeg, Alsó-Dombóvár, Bataaszek, Boglár, Darda, Nagy-Atad, Pinczehely, Siklós, Sümeg, Tapolca, Tolna, Villány.

— **A kaposvári bank csődje.** E rég vadjudó esődugyben a büntető eljárás befejezést nyert azzal, hogy büntető uton senki sínes kötelező kárterítésre, miután az összes igazgatósági tagok és alkalmazottak ellen elrendelt büntéviszsgálatot a törvénytök és kir. tábla megszüntette. Somogyvármegye az elvesztett pénzt vagy kivetendő pótlóaloban keriti meg vagy pórt indít azok ellen, a kik annak idején megszavazták, hogy a vármegye pénzeit a bankban helyezzék el.

a gyönyörre. A képrő szenvedélye kellemezes epizódok késettette mindig fényes, de gyakran egyhangú életét, s mivel a képrő ma igazán érdekelte, miért tűrtöztesse magát holnapig, a mikor tán már közönyössé is válhatik előtte?

Még ugyanaz nap este fogadta, még pedig olyan tolothem, mely többet mondott s igért száiz szerelmes levélnél, ezer eskünél. Fehér kazsmír hálókötös volt rajta, mely — mint a görög öltözék — látni engedte keblét s karját, s minden modozlatnál a legremekbáb idomokat sejtette: két báronyszalagdal görög esomóba kötött szőke haja gazdag, esillogó hullámokban onlott vállára. Az aranyanyag himkett szegély alól két báronypapucsa bujtatónt takaros kis láb kandikált elő. A képrő oly bátorlalan volt, akár egy gyermek, s minél inkább biztatni igyekezett őt Kirke az ö 5 szeretetreméltóságával, annál nagyobb mértékben erőt vett rajta a zavar. Távoztakor uszott a boldogságban: szabad volt őt lefosztani és szeretni! A nő ellenben bosszusan ajkiba harapott. A képrő elérte tartózkodásával — a mi bizonyára nem sikerült neki, ha zabolán nem hordozza szenvedélyét — hogy a színlízi Venus még másnap is érdeklődött iránta s minél kevésbé mert merészen esengni kegyőért, napról-napra annál inkább fokozódott érdeklődése.

Műtembe ment, hogy lefosztése magát; tudta, hogy itt senki se böhörgathatja őket. A képrő ama holgyek részére, kik vele lefosztették magukat, kis oldalszobát rendezett be. Holgyünk is mindig itt végezte tololetjét. Egy beacsinos jelmézőben állapodtak meg. A szőke szépség hímes epőben, halványkék öltözékben párduebőron feküdt, leomló hajába szőllővelők voltak illesztve, kezével fűrtöt emelt.

A művész eleinte serényen fűstött. A színrajz gyorsan szint öntény s szemlémtől elevendett, de keze csakhamar landkúni kezdett; a nő több ízben serkentette, igyekezzék vászonra varizsolni, a melyeknek nézésével nem tudott etelni a képrő szeme, a remek vonásokat. Így érkezett el az az óra, melyben géniusza eserben hagyta, s Amor lett korlátlan paraneselőja, zarnoka, ki bátorságot öntött beléje, hogy kimondja, mi győrti. A színpadi Venus kinyujtozva fektő a párduebőron, s félig behunyt szemével, pildájának arany fátylan át kivánsian figyelt áldozata küzdelmére, mely nem menekülhetett már keze közül. A képrő egyre csak keverte a fűstököt, meg-megkísérte egy vonást, aztán föléleltek esetjét és fűstökös lapját s lábához borult a szép nőnek, ki kegyes mosollyal hajolt le hozzá.

A képrő e peretől az övé volt. A bolondulásig szerette ezt a nőt, s abban a hiszemben volt, hogy az viszont szereti, pedig ő és szenvedélye csak mulattatták. Napokint megjelent műtemében, de a képrő azért bizony csak lassan készült. A színpadi Venus azonban kitűnően értett hozzá, mi módon zsákmányolja ki még jobban játékszerét.

A képrő műtemében, valamint lakásában föl voltak a föld minden tájkának, minden időnek s népeknek egyes mükinecsi s ritkaságai halmozva, melyeket ajándékul gyűjtött és szerzett, részint részint kapott. A színpadi Venus egyszer se mulasztotta el, hogy egyet-mást el ne vigyen drágaságiból. Igazították és színekben változtatta vele jelmözeit s Bécs színlízi hölgyeinek irigységét csakhamar felbábszította, nem kevésbé eredeti, mint hátalkötő tololetjével.

Képrőnk szenvedélye napról-napra növekedett; vért, életét áldozta volna érte, holbt biz ő szerelmese szemében edte regényének mindig esak egy pikáns epizodlalakja volt. A képrőhöz is vonzó kölönösségeihez, még csak rövid idő s teljesen megmújta; a képrő pedig még esak félig készült el. A képrő szerelőtől lassan fűstött, a nő meg oly gyorsan szeretett.

Egy nap a képrő hasztalan várta

— **A D. G. H. T. pécsi bányagazdátóságának palotája.** Szép középülete lesz Pécsnek az az egyszemélyes palota, melyet a D. G. H. T. emel a bányagazdátóság számára. A Siskovich-féle telken épülő nagy házak az utca felé eső oldalán két kapuja lesz. A nyugati kapu a hivatali helyiségekbe lehet jutni, a keleti kapu az igazgató magánlakásához vezet. Az utcai oldalnak nem az egész része esik az utca vonalába, csak a két végén ugrik ki két sarok, míg a beszélő közepő rész előlkertnek ad helyet. Az épület földszintje a hivatalok számára ad helyiségeket, míg az emelet teljesen az igazgató magánlakásának van szánva.

— **Hymen.** Vasárnap vezette Pécssett a székesegyházban oltárhoz *Balogh* János báttal építész a menyasszonyát, *Székely* Herminét, Skolnik Géza pécsvárosi tanító nővérét.

— **Omnibusz-közlekedés Pécs. Harkány és Siklós között.** Schwarz Mór pécsi lakos ajánlatot tett a megye közigazgatási bizottsághoz Pécs, Harkány és Siklós közt létesítendő omnibusz-közlekedésre nézve. E társasközi-közlekedésről érzett hiányt volna hivatali pótolni, mivel Pécs és Siklós közt vasúti összeköttetés nincs és a közel jövőben nem is várható, s a bérkezesi-terifa meglehetősen magas. Schwarz egyelőre nyáron két kocsit, télen egyet jártna kocsissal és kalauzzal, következő vitéldijakkal: Pécsföld-sántorától 10 kr., Szalántától 30 kr., Turonyi 50 kr., Harkányig 60 kr., Siklósig 70 kr., Egy-egy kocsit indul Siklósról és Pécsről reggel 6 órakor és vissza d. u. 5 és fél órakor. Schwarz erre a vállalatra 20 évi kizáró-gossági engedélyt kért: de a közög, bizottság, bár hajlandó lett volna 5 évi kizáró-gossági engedélyt adni e közháznak vállalatnak, mégis mivel hatáskörébe nem tartozik a kérelmet a miniszterhez fellebbezés végett elutasította, hogy így a megkötött és végleges illetékességi jog rendelkezett döntések el.

— **Nincs kömives-sztrájk.** A két hete tartó kömives-sztrájkja mai nappal megszűnt. Az elégedetlen kömivesek, miután kifogytak a hiteltől, a titkos sztrájk-alap pedig nem bibliai olajos korszó, s miután munkát se Budapesten, se Eszéken, se Szegvárdon, alól nagyobbszámú építkezésekre számítottak, nem kaptak, újból munkába állottak. A sztrájkolók — mint

tudjuk — többnyire Schlauch emberek voltak, miután a titkos igazgatónak csupán Schlauch megkötésére volt a célja. Tegnap délután mintegy harminc kömives meglepetlen Schlauch építésznel s bőségesen kezdte, amiért magukat elesztábtíni engedték, újból munkát kértek a régi díjazás mellett. Schlauch, aki mindig a legembérségesebben bánt a munkásaival, szó nélkül visszafogadta a sztrájkolókat s ma már munkába is állította őket, bár az időközben idegenből hozott munkások miatt a legtöbbnek elhelyezése sok nehézséggel járt. A kömivesekkel együtt a kénytelenségből munka nélkül álló nap-számosoknak is nagy serege kapott ma munkát.

— **Leesett az állványról.** Ma délelőtt fél 12 táján az épülőben levő Schwarz-féle palota állásról *Fáy* Erzsébet nevű napszám asszony vigyázatlanságból leesett és 7 méternyi mélységbe zuhant. Külső sérüléseket nem szenvedett, eszméletlen vesztette el, de valószínű, hogy belső sérülései igen súlyosak. A napszámosnék szerencséje volt a szerencsétlenségben, mert mielőtt a mélységbe zuhant egy közbe eső állászatban megakadt és így csak csekély sérülést szenvedett. *Fáy* Erzsébetet a kózkórházba szállították.

— **Anekdoták a szobbi-barcsi vasutról.** A helyi érdekű vasutakról sok jóból adoma járja, most a szomszéd szobbi-barcsi vasutról találtak ki Nagy-Atadón szatirikus anekdotát, mely a „Kaposvár” felírta a következő: El Nagy-Atadón egy szálba vitéz, ki koldulással keresi kenyerét. A multkor ugyanesak megjárta vele egy vitéz, ki félve, hogy a Barcsra menő vonatról lelesik, elsieltet mellette anélkül, hogy alamiznát adott volna neki. A csónak lábu vitéz megragadt és utánna iramodván éppen akkor érte el, mikor a vonat megindult. Ez azonban egy esepett sem zavarta ő kegyelmét, mert levett kalapját betartván kupéba szépen bandukolt a vonat mellett. Egyszerre aztán Lábod körül, a vitéz legnagyobb örömeire elmaradt a vonattól. Az örök azonban korai volt, mert csupán a falábakon volt valami igazítani valójá a koldusnak, aki hamarosan ismét elérte a vonatot és a fukar vitézet utközben folytonosan bocszantván, együtt érkezett meg vele Barcsra. Itt megobédelt s két órával korábban ért vissza Atádra, mint a vonat.

— **A megye egészsége.** Az elmúlt hóban a megye területén szörvénnyosan uralgó *difteritiszben* 44 gyermek betegedett meg, s 23 halt meg, *kanyarban* 69 betegedett meg, s 5 halt meg. *Hagyánysz* Mohácsos és Himesházon fordult elő, 5 megbetegedés és 3 halálos történet, *vérhas* Pécsváradon 1 halálos kimeneteli esetben fordult elő. *Trachoma* Bozsokon és Bezdán pusztán fordult elő 1—1 esetben.

— **Halálozás.** Sárdi *Somssich* Lőrinc, Somogyvármegye volt másodalispánja, tegnapelőtt, június 3-án Keszthelyen elhunyt 75 éves korában. A Somogyban és Baranyában széttagozó nagy rokonsággal bíró öreg ur holttétet ma délután tettek örök nyugalomra Keszthelyen.

— **Rejtélyes eltűnés. — talált hulla.** Frank Andor 17 éves kereskedőgőz, ki legutóbb Nick Alajos kereskedőesébe volt kiségetőként alkalmazva, a mult hó 25-én nyomtalanul eltűnt. Nekiélt itallopásan kapták rajt s ezért elbűsítették. A hasznavehetetlen korhely eltűnését bejelentették a rendőrségnek is, de nem sikerült nyomára akadni. Tegnap d. u. 5 óra tájban Babos J. köfőjét az erdőben járt, hogy kalapcsínynek való fát kereslőben, midőn egyszerre sajátoság bűz vonta magára figyelmét. Kutatni kezdett, mire a közeli bokrok egyike alatt egy rothadófelben levő hulla akadt. A hulla arcanak egyike fele és jobb tenvere teljesen összeroncsolt állapotban volt. A köfőjét a Tettyéről telefon utján értesítette a rendőrség, melynek részéről *Csenedes* Alajos biztos *Ludwig* Ferenc dr.-ral azonnal a helyszínre ment, hol az eltorzított hullában az eltűnt Frank Andorra ismertek. Hatrahagyott leveleiben azt írja, hogy fergo pisztolyval vet véget életének, mert így nem válik belőle soha tisztességes ember. Frank tenyleg volt is pisztolyt egyik helybeli puskmávesnel, de etete kioltására nem ezt használta, mert egyszerűt a hullán látható sebek nem oly természetűek, mintha pisztolyval ejtetek volna, másrészt a pisztolyt sem találták meg a hulla körül. Valószínűbb, hogy dinamittot használt etete kioltására. A hullát a halottas házába szállították, hol ma délután fog a boncolás megkezdetni.

— **Szerencsétlenség rozsdás fegyver miatt.** *Baranyavár-Monostoron* — mint onnan levelezők írja — tegnap estefél *Jeney* vasúti felvigyázó, tüzérségi volt tüzemester, egy rozsdás vadászfegyverből a

mütermében szerelmesét. Nem jött el magát füstölni; egy árva sort se irt mentésgeül s másnap is elmaradt. A képrő ki-mondhatatlan gyötrelmeket állott ki; tiszser is irt neki, de minden levelet szétépett, egyet se küldött el. Kedvese fellépett. Elment a színházba s font a karzaton egy oszlop mögé rejtőzött. Az előadás megkezdődött, a színpadi Venust viharos tapsal fogadták. Pompás virágokkor hullott lába elé. Fölemelte s egy földszinti pályhó felé fordulva bájos mosolyal hajította meg magát. A pályhólyban egy szépségeről, gadszagszágól és szerelenségeiről egyaránt híres magyar gróf ült.

A képrő eleget tudott. Ott hagyta a színházat, egész éjszaka ide-oda bolyongott s csak reggel felé tért haza teljesen kimerülve. Estig aludt aztán öltözöködt s egyenesen kedveséhez ment.

Nem viselhetné el tovább a bizonytalanság inez állapotát, minden áron fölvilágosítást akar kapni. A színpadi Venus várakozásán fölül kis szalonjában fogadta, de ott találta oldalán a grófot is; viselkedésük, minden mozdulatuk, sőt minden pillantásuk bizonyos meghittséget, egyetértést árult el, miglen vele a legszeretetre-méltóbb módon bár, de csak mint idegennek, mi több, csupán mint a képrőlvaló bántak, a ki magára vállalta egy arkép elkészítését.

— **Óh, ón nyilván azért jött, hogy megpírogasson.** — szolt vidoran — mert néhány napja már, hogy nem ültem önek; de ne tegyen szemrehányásokat, holnap bizonynyal, mind-n bizonynyal elmegyek. Kicsérjen el egyszer maga is gróf, a kép, mondhatom, famózus lesz.

— **Es volt benne anyi mersz,** hogy másnap csakugyan megjelent a képrő mütermében, hogy pedig egyedül, nevetéggel, enyelveg, mintha semmi se történt volna. Láttá ugyan a képrő mord tekintetét, kikelt arának halványaságát, de ez meg vidorából tette. Hirtelen nyakába borult s gyöngéden megcsókolta.

— **On feltékeny** — szolt — menygyire mulattat ez engem! Szembenem ma megint érdekesebb, mint valaha.

— **Nem tudom, mulattatni fogja-e** — mondá haljáltsat tekintetét — ha szenvedelyem fölülkerekedik s én —

— **Ha megöli magát?**

— **Nem, ha ont glóm meg!**

— **Óh! ón — ón megfélemlít!**

— **Ez első nyoma az érzelmenek,** melyet önben fölfedezek.

— **Eresszen, én megyek.** — szolt a színpadi Venus, de a képrő elzárta volt már az ajtót.

— **On maradj — rivalj rá — s én füstölni fogom!**

Remegve engedett, dobogó szívvel

végete toaletjét s kissé meg mindig reszkette a párdúcörre dől. A képrő nyugodtan keverte a színekét s hozzá látta a festéhez. Egy óra múlva hidegen mondta: Mehet. — A nő szíve kifürkészhetetlen. Képrőnk még soha se tetszett annyira a színpadi Venusnak, mint abban a pillanatban mikor életét fenyegette. Itt is neki másnap egy levélkét, melyben bocsánlatát kérte s meghívta ebédre. A képrő büszkesége azonban ezuttal diadalmaszkodott szerelmén, nem ment el. De mikor aztán két nappal utóbb mégis megjelent, a Venus most nem teljesen megváltozott. A Venus most nem fogadta s midőn nem engedte magát elutasítani, a gróf impertinens mosolyal egyszerre előtte termelt.

— **A kisszonygy föltöbbsé szenvend** — kezdé — és áppos, a mi a képet illeti, szintén bocsánatot kér, nincs érkezőse — szerfölött sajnálom — de miért is fest oly lassan!

Igy maradt aztán a szép szöke beháns nő képe befejezetlen, így lett a képrő nyugululó, kilöncélt; teljesen visszavonult, s csak legbensőbb barátjál ferközhetek hozzá. Hiába követtek el ezek mident, hogy szörnyű sorsát feledessék vele, fölözöflájuk, valamint emlésgűk is megórt búskomorságán és ellagyottaságán.

regi töltőt ki akarta löni, a fegyver esőve erős légnyomás következtében szétrepedt és a balkéz fejt teljesen szétrovasolta. A monostori állomásfőnök Dárdára sürényezett pályavörösért, ki a sebet bekötötte és a sebesült Budapestre kívánkozott utazni, hogy szülői ápolásban részesüljön. Villány körül azonban a sebesült örösi földalmakat érezvén, juczatva kérte kísérőjét, hogy a kötelekeket oldja kissé meg, ez engedve a kérésnek, kissé megeresztette a köteleket, mire örösi véres állott be és Jeney annyira rosszul lett, hogy a villányi állomásfőnökéig jónak látta a pécsi állomásfőnökéig pályavörös végett megkeresni. Ludwig díj pécsi-örösi 11 órakor éjjel megjelent a pályán állomásán és az állomás levő menteszerényben levő kötésszel ellátta Jeneyt, kinek a további utazást megtiltotta, illetve azonnal a városi közórházba szállíttatta ápolás végett. Állapota a nagy vérvesztés következtében veszélyes.

Remdéri hírek. *Wetter* József borbély segéd aprilis 6-én virradóra két illumált állatpótlal négy tarsával a sörház utcán keresztül hazafele ballagott. Az egyik névszerint *Pollák* János utközben egy kőben megbotolva elesett. *Wetter* segítségére ment s miközben talpra állította Pollákot orrát láncostul kivette zsebéből. Pollák csak masnap vette észre, hogy az orra hányászik s gyanúja mindjárt *Wetter* ellen irányult. Azóta Pollák két hónapon keresztül eljárt abba a fodrász üzletbe, melyben *Wetter* alkalmazva volt, a nélkül gyanúja megerősítést nyert volna. Jelentést tett a rendőrségnek, mely házkutatás alkalmával megtalálta az orát. *Wetter* Józsefet az ügyészségnek adják át. — Az elmúlt éjjel *Zach* József Malah utcai lakasába a kert felől nyitott ablakon keresztül ismeretlen tettes hatolt be, ki onnan összesen 8 ft 80 kr készpénzt és egy kulcsot vitt el. A 'bányamunkások következtetve a tettes fiatal gyelek lehetett, kit a szomszédok is észrevettek, a mint a padlásba akart behatolni, de nem sikerült.

Tavaszi. (Zöld makánna.) Bárki elhíheti, — én mondom neki — hogy ez az idő — tavasz boldob és tavasz, — néha esik, néha havaz; — mondatom füvesre kikelet, — hol nyarat vált, hol meg telet! —

Furfangosnál furfangosabb eszmék támadtak, hogy kirajzolják magyos merengéséből. Késztet-sükre Bécs pénzjegy világnak egy épp oly szép, mint galant hölgye magára vállalta, hogy vizsgálja majd a képirőt s megtéríti. Valóban igaz tolathelet áll neki, de ő híd megmaradt; a nő gyönyörű lett, a képirő ridegsége még inkább fokozódott. Remekül lefestette, ez volt az egész, aztán — a mint jött, olyan eszandesen és komoran távozott. Barátai már-már kétségbe estek. Ekkor egyikük, egy ismeretbő hölgyorvos — a képő közöttük — kinyilatkozatta, hogy neki bizony gyerekként kigyógyította a képirőt szerencsétlen szenvedélyéből, csupán egy óra-hosszút bizza rá magát. A többiek alkalom béle fölemlelték ezt előtte, s a képirő mosolygott, egy év óta most először s kérdé:

— Ugyan mit tegyek az alatt?
— Egyebet se — viszonzotta az orvos — mint, hogy láss és hallj.

Jól van, rendelkezésedre állok,
A képirő masnap reggel koscszában eggyeszen a művésznőhöz vitte.

Hát itt meg mit csinálj? — kérdezte a képirő eskümen ijedten.

— Csupán egy színtájkot nézesz majd végig, szolt az orvos, eme: *Venus toletje.*

A komorna mindkét urat a szobába vezette, mely közéletlenül a művésznő öltözőjébe nyitott, aztán gyorsan elhagyta őket.

Vagy tán ez nem is kikelet, — vagy legalább nem az melyet — hogyha vidám dalra kelnek — poéták megénekelnek — száraz kedélyes zöld versekben — cifrázva mindékesebben.

Most is zöldel erdő, mező, — himet száz tündér keze sző — s készül a virágos szőnyeg — diszél a zöld mezőnek; — de alig kész, a rét felett — átgázol a fergeteg — s a szép himes szőnyegen át — láthatni otromba lábnyomat.

S ha a nap ma kísüt enyhén — s felbő sínes az ég peremjén — a tiszta ég — azurkék — szőlő se fű, nyugodt a lég; — holnap már bizton beborul — s az orkán úfótt botorul.

A láthatáron, — miként nyáron — tollaszkodó fellegek — egymás fölő gyülemelkedő; — a zord sötét viharhadar — szárnyait szelintve szertejárt — vagy vízjoga megül nyugodtan — mogorva felhőfészken amottan — kotelva híd meg — jégtojásin, miket játszó pajkos manófiak — a fölr lehajítanak — bezuzva tető, ablakot, — vagy utba került kobakot.

Szegény poéta! — nem izlik most ott kinn a séta; — nem szájna rá könynyen magát — híd meg szél fű, vékony vízszon kabát — híd meg meg nem ő; — ez csak melegben lenne jó.

S ha elvégre — mégis csak rémgy a lépre, — ha a tollrázást megsohajlja, — a nap melegje kiesálja — oda, ahol — paesirta szől — s hol 'fülmile' szokott dalolni; — igen, 'fülmile', nem pedig len holmi — kalitkaba zart kanári, — melynek hangja hitvány lár-fár.

S midőn merengve jár-kél — a szabadban, hol virág kél — andalgóva szemlél — az az utcséli — számtörtővist, meg bojtortjant, — mint valami szeszélyes kacér lyányt — kinek tövis a szeszélye — de 'esábos tüzet rejt' a szeme fénye — mely sodor — miként az örvény a melybe.

S legujabb versét ott elszavalja: — kár, hogy a lyánka nem hallja; — s míg ekképen — szépen — magában elmulat — kél az ég alján sötét borulat, — de ő azt észre nem veszi — fant a magashban jár s tiszta léget szi; — azalatt ide lemm — nagy hirtelen — egyet gondol a szel-fiak apja — és a poéta kalapját lekapja — s fut vele, sebesen fut — csak úgy porzik belé az ut; — és a szegény poéta, — mint egy futó kométa — törtet nyo-

— Nos sziveskedjél benézni a kuleslyukon s hegyezel a füled — suttogta az orvos.

A képirő szófogatott; egy női lényt pillantott meg, a ki pipero-asztala előtt ült s hasonlított némiképp imádott hölgyéhez, a szőke baecháns-nőhöz.

Görbe hátú, rámos nyaku ösztövertémetű selyem hálókötös födte s hogy arcát teljesen feléje fordította, borzadva látta, hogy szájjában ninesen fog, hervadt arca beessett, homlokát barnás follok borítják, szeme fénytelen s kis fókötője alól patkányfarokhoz hasonlón néhány vörhenyes hajtnes lóg alá.

— Ez . . . — hebegete.

— A te Venusod — viszonzotta az orvos.

— Sülyös betegség viselte meg így?
— Dehogy; olyan 6 már, a móta ismerem; de megállj csak, negyed óra múlva megint a te Venusod áll előttem, még pedig szebben, mint valaha.

A képirő növekvő kíváncsisággal figyelt.

Venus fehér fésztékkel a szó legszorosabb értelemben lakkozni kezdte magát, még pedig nemcsak a képét, hanem nyakát, karját és kezét is. Aztán megpissította a arát s kevés karmazsinnal rózsás fényt adott körmeinek. A finom eroket kézzel, a finom ivetű szemöldököt feketével varizsolta elő.

mában, majd kileheli — a lelkét, míg főveget lefelől.

Csaf kikelet! — te nem vagy az, melyet — hogyha vidám dalra kelnek — poéták megénekelnek.

— **Kerti ünnepe.** A pécsi négyelet már említett nyári mulatságát nem a letytcyén fogja megtartani, (hol azt az immár rendszeressé vált esőzés könnyen megghiúsihathá), hanem az egyelet kert utcai helyiségében és pedig vasárnap délután. Befejtí díj egy korona, ami valóban csak egy korona. A négyelet magasztos emberbaráti céljai bizonyára ez uttal is nagy közönséget loznak e mulatságra összehozni annál is inkább, mert a rendezőség nagy gondot fordít arra, hogy az e mulatság mentől élvezetesebb legyen, a többek közt lesz tombola is, igen értékes nyerevényekkel korlátolt számú olcsó sorsjegyekkel és sok nyercő számmal, ami a tombolánál tudvalegőleg födolog.

— **Kozma Sándor kir. főügyész** ma Pécsre érkezett, hogy a pécsi ügyészségi hivatalt s a fogházat, mint rendezen, megvizsgálja.

— **A Porges-fele közép kereskedelemi iskolában** az írásbeli erettség vizsgálatok f. évi június hó 5., 6., 7., 8., és 9-én, a szóbeli vizsgálatok pedig f. hó 13- és 14-én tartanak meg. Az I. és II. osztályban az évi vizsgálatok f. hó 19-én veszik kezdetüket és f. hó 26-ig tartanak.

Színház, irodalom, művészet.

Az első jutalomjáték. Az idén *Polgár* Sándor, az operett-buffó nyitotta meg a jutalomjátékok sorát, melyeknek később gyors egymásutánja szinte unalmassá szokott válni. A régi repertoarkor kedvence darabja, a *'Boissy-i bo-zorvány'* operett került tagnap színrre, melyben *Polgár*, a jutalmazott, Ferblank márkát játsza. Hogy a jobb fajtájú operett alig tett különösebb hatást az arénát egészen megtöltő közönségre, azt a prózának emlékpórszabéri elhadarása okozta. Ha a közönség se az énekből, se a prózából nem érti meg az operett meséjét, a mire pedig kissé megis kívánesi, úgy megismünk az érdeklődés. Ilyen körülmények között egyedül a Zayez zenéjében gyönyörködünk, melyet a zenekar rosszul, de az énekek többsége jól interpretált. *Jubász* líka nagyon sok

— Im láthatod, — suttogta a kópé — hogy fésztékes lapján megvan a színek mindenike s van legalább is olyan képirő, mint te.

— Melyik haját óhajítja? — kérdezte a komorna.

— Bordóvörös bársóruhámat öltöm föl, tehát a feketét.

— A fekete haj fölvetődött.
— Fogaimat! — parancsolta most Venus.

A komorna előhozta s elhelyezte őket a szájján; az arc legott gömbölyded alakot nyert s az ajk a legszebben kidomborult.

A képirő eleget látott és hallott.

— Menjünk — mondta barátjának. A mint kiosontak, hallották, hogy Venus espicjét kérte.

— Nos? — kérdezte kíváncsian a kópé mint szerencsésen a kapuzsin alá érték.

— Meggyógyultam! — mondta a képirő elkecagva magát.

Valóban kis is gyógyult szerencsétlen szenvedélyéből, de meg embergyűlöletéből is. Előkereste a szőke baecháns-kópét, befejezte s eladta egy gazdag zsidó Maecenásnak. Tizennyeg nappal utóbb egy bájos ifjú leány szolgált a képirónak mintái egy rokokó-korszakbeli zsáner-képhez s nem telet bele egy év, a szép teremtés a híres képirő neje lett.

eredmet szerzett azokra a csaknem viharos tapsokra, melyek éneke után gyakran felhangzottak. Sz. Nagy Imre is szépen énekel, meg is tapsoltak, hanem mi a hangjának némi fogyatkozását észleltük, s felő, hogy ez az állapot nem pusztán alkalmoszerű, hanem állandó marad. *Kallai* Lujának is, ki ez esten szintén többször nyújtott élvezetet meleg, olvadó altájával, a felső hangjain valami idegen, metsző zöngé érezhető. *Polgár* jó kedvvel játszott, mint minden szerepében s a közönség rokonszenvező ovációit fogadta, mikor kilépett és sokszor kitapsolta a fölvonások után is. (f—i)

Hírek a szinkorból. *Balog* Etel most csütörtökön tartja jutalomjátékát „Frou-Frou“ jeles drámával, *Petérdi* Sándor június 11-én „Fernand“ drámával, *Kalmár* Piroksa június 14-én „A 231-ik cikk“ vígjátékkal. Június 16-án kezdődnek a vendégzereplések. Somogyi az idén ismét jobbra a tavalyi vendégekkel teszi érdekessé az utolsó hónap előadásait. Vendégzerepleni fognak: *Komáromi* Mariska, *Jászai* Mari és *Nadaj*. *Jászai*, *Tudor* Maria-t, „Otthon“-t és *Sapho*-t választotta vendégjátékára.

KÖZGAZDASÁG.

(*) **Állatbetegségek.** Az állategészségi viszonyok májusban rosszabbak voltak, mint áprilisban. Matyon járványosan uralgott a *leppe*. Korpádán, Szabarában, Lipován, N.-Budmérén és Tókes közönségben a *sertésorbané*, Karason 1 esetben *lakonykór*. Különböző vidékeken 9 db szarvasmarha hullott el lépene folytán. Hidasdon a szarvasmarhák között az ivarszerű hóglyakütés lépett föl járványzerűen.

TÁVIRATAINK.

A válság.

A magyar kormány-válság még egyre tart. A jólmerült jelenségek közül a legsajnálatosabb azon kvalifikálatlan támadás, melyben Ugron Gábor a lemondott miniszterelnököt részesíté. Kifejezéseinek pórias durvasága mutatja e férfiú igaz lelkiállását. És még voltak idők, midőn Ugron sokan a nemzet egyik vezérő férfiának tartották. Tegnap országgyűlési szereplése mindenkit kiábrándíthatott e hitből.

A helyett, hogy a válság fölött kombinációkba bocsátkoznánk, közöljük egyszerűen arra vonatkozó táviratainkat:

Budapest, június 5. (A „Pécsi Újság“ saját tudósítójának távirata.) **Khuen-Héderváry** bánt, ki tegnap délcélt **Szell** Kálmánnal is hosszabb ideig értekezett, délután 2 órakor újabb rövid kihallgatást fogadta a király. Délután 3 órakor **Bánffy** Dező báró képviselőházi elnököt, 4 órakor pedig **Szlávy** József koronőr, főrendiházi másodelnököt fogadta a király, hogy a politikai helyzetről informáltassa magát. Hihető, hogy más államférfiak a királyhoz nem is hivattak meg, mivel a mai nap folyamán a király **Wekerlet** fogadja. **Khuen-Héderváry** bánt egyelőre még Budapesten marad.

A Wekerle-miniszterium lemondásának publikálása.

Budapest, június 5. (A Bud. Corr. jelentése a Pécsi Újsághoz.) A legfelsőbb királyi kéziratot, melylyel a Wekerle-miniszterium lemondása elfogadtatik, a hivatalos lap mai száma közli. A királyi kéziratban a miniszteriumnak legfelsőbb köszönetet fejeztetik ki. A kézirat utolsó passzusában meghagyja a király, hogy az egyes miniszterek hivatalos működésüket a további legfelsőbb elhatározásig folytassák.

Holnap valószínűleg ülést tart az országgyűlés két háza, hogy a miniszterelnök bejelenthesse a kabinet lemondásának a király részéről történt elfogadását.

Wekerle kihallgatása.

Budapest, június 5. (A Pécsi Újság eredeti távirata.) A „Bud. Corr.“ jelenti: Wekerle Sándor dr. miniszterelnök ma délelőtt 10 órakor Ó felsége által egy órai kihallgatáson fogadtattott. E kihallgatás eredményeként tekinthető, hogy Ó felsége most még más politikai egyenlőségeknek véleményét akarja meghallgatni s úgy értesülünk, hogy **Tisza Kálmán** és **Szell Kálmán** képviselők ma Ó felségéhez hivattak.

Rekonstruált kabinet?

Budapest, június 5. (A „Pécsi Újság“ saját tudósítójának távirata.) Eddig határozott megállapodás nem történt. A tárgyalás Wekerle kihallgatásával szines befejezve. **Minden jel arra mutat, hogy Wekerle fog a kabinet-alakítással megbízni, ki a kabinetet, ha a szabadelvű párttal meg egyezsére jut, rekonstruálni fogja, eltávolítva azon minisztereket, kik ellen a főrendiházi ellenzékiek fondorkodnak.**

Rövid idővel Wekerlénak a királyi kihallgatásról a miniszterelnöki palotába való visszatérte után meg látogatta Wekerlet Fejérváry Géza báró, ki jobb karját meghülés folytán fölkölte hordja.

Déli 12 óra 25 perc. **Khuen** ma nem hivott meg a királyhoz. A helyzet még mindig kétséges: a kibontakozás módja ismeretlen.

Új képviselő.

Göllnicbánya, jun. 5. (A „Pécsi Újság“ eredeti távirata.) Ma Göllnicbányán **Csik** László gróf szabadelvű párti egyhangulag országgyűlési képviselővé választatott az elhunyt **Probstner** Arthur helyébe.

A bécsi magyarok Podmaniczkyhoz.

Bécs, június 5. (A „Pécsi Újság“ eredeti távirata.) A bécsi magyar egyetemi kör **Podmaniczky** Frigyes bárót, a szabadelvű-párt elnökét táviratilag üdvözölte a Wekerle-tüntetés alkalmából mondott beszédeért.

A megoldás felé.

BUDAPEST, június 5. (A Pécsi Újság tudósítójának távirata.) **Ófőleg** délután 2 órakor **Tisza Kálmán**, 3 órakor **Szell Kálmán** fogadta. Ma délután, legkésőbb holnapra várható **Wekerle** újabb megbízása a kabinet-alakításra. A regi kabinét intakt marad, csupán a beteg **Tisza Lajos** helyét foglalja el **Festetics** Taszilo gróf.

Hivatalos árfolyamok jegyzései a budapesti áru- és értéktözsden.

(A Pécsi Újság eredeti távirata.)

Június 5.	Pénzb. árt. o. e.
1. Magyar aranyárjaredek 4 ^o o	120.25
2. Magyar koronárjaredek 4 ^o o	94.85
3. Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 ^o o	127.-
4. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 4 ^o o	101.75
5. Magy. kel. vasut áll. kötv. 1876-ból	124.-
6. Magy. földterem. kötvény 4 ^o o	95.25
7. Halmeresi jog megváltási kötvény	100.-
8. Horvát-szlavon földterem. kötvény	96.50
9. Magy. nyercemérsorsjegy kölcsön	149.75
10. Tiszaszab. es szegedi sorsjegykölcsön	142.25
11. Osztrák jaradek papirban	98.30
12. Osztrák jaradek ezüstben	98.25
13. Osztrák jaradek aranyban	120.50
14. Osztrák koronárjaredek 4 ^o o	—
15. 1860. évi osztrák államorsjegy	147.-
16. Osztrák-magyar bankrészevény	995
17. Magyar hitelbank-részevény	431.50
18. Osztrák hitelintézeti részevény	359.75
19. Osztr. magy. államvasuti részevény	341.75
20. 20 frankos arany (Napoleonrdv)	995
21. Nemis biralmi marka	61.35
22. London vista	125.5
23. Paris vista	49.75
24. 20 márkás arany	12.27

Időjelzés:

Száraz, meleg, zivatarok.

25086, sz. tkv. 893.

4975

Arverési hirdetés.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Weisz Mór pécsvári lakos végrehajtónak

Kerner Henrik

végrehajtást szenedő elleni 30 ft — kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsvári kir. bíróság területén levő, Lovász-Hetény község határában fekvő, a lovaszhetényi 97. sz. tjkben felvett 350. hszs. sz. szőfőre az 1881. évi 60. tc. 176. §. a) pontja értelmében egészen 178 ft kiküldési arban, a lovaszhetényi 195. sz. tjkben 741a. hszs. alatt felvett kerre ugyanazon törvény értelmében egészen 10 ft kiküldési arban, a lovaszhetényi 106. sz. tjkben 804. hszs. alatt felvett szőfőre szinte egészen 78 ft kiküldési arban és ugyanazon tjkben felvett 1374. hsz. szántóból **Kerner** Henriket illető fele részére 131 ft-ban ezenell megállapított kiküldési arban elrendelte s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi **június hó 12. napján** d. e. 10 órakor Lovász-Hetény község bíróságban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladati fognak.

Árverésre szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10 százalékát, vagyis 17 forint 80 krajcár, 1 forint, 7 ft 80 krt és 13 ft 10 krt készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §. a) értelmében a bánatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság, 1893. évi december hó 30. napján.

Bogay Pongrác

kir. tszék bíró.

Baranya vármegye és Pécs város régészete.

Változat előadásában írta **Juhász László** úgyvéd.

(5. közlemény.)

E pannon népek e vadonjaikban is folytatták előbbi foglalkozásaikat.

Nagyobbára még ezek is vadászat és halászatból éltek, de a földművelés és barom tenyésztés is rendes foglalkozásukat képezte. Lakhelyeiket részint az itt talált kőből és agyagból, részint fából építették, mert az említett troglodita vermet itt soha nem találtak, de a talaj ily használata, miután sok hő réteg vonúl azon keresztül az akkor még elég ritka és kemélt bronz eszközök hosszada:mas és költséges lett volna; de azon körülmény, hogy e telepen sok tál és tányér szerű edény akasztásra szánt füllel van ellátva arra enged következtetni, hogy ez edények felakasztásához szükséges fallal is bírtak.

Tál és tányér edényeik, magas, homortán befelé hajtott szélekkel voltak ellátva; miből okvetlenül az következik, hogy asztal vagy szék náluk még ismeretlen volt s folyadékkal telt ily edényeiket vagy a földön, vagy ölükbent tartották, s hogy ha ez edények görbe helyzetbe juttak, a mozgásba hozott folyadék irányá az edény konkav szélén megtörve az edénybe visszadobassék.

Eszközök bronz, kő és szarvas agancsból, mellék-tárgyaik égetett agyagból voltak.

Ipar céljaikra egyik legnevezetesebb eszközük volt a bronz fűrés, mely számtalan tárgy feldolgozásához célszerű eszközüül szolgált.

Egyéb ipar, és földművelési célra használt eszköz volt a tokos bronz véső, a bronz szekerce, bronz nyíl, és árda hegy. Szarvas agancsból sok célra használt eszközt készítettek, így szerepet játszott a szarv kapa; különféle eszköz a bőr és edény készítéshez; továbbá a csontból használt áruk, tűk és simitók nem hagyandók figyelmen kívül.

Mindenzen anyagú eszközök mellett használatban volt még a különféle kő, fegyver és eszköz.

Edény készítésben a felső-makári telep népei különös mesterek voltak.

Tekintethe véve azt, hogy e népek a gölőncér korongot még egyáltalában nem ismerték, tehát minden edényt kizárólag szabad kézzel formáltak, bánuatlaba ejti az embert azon nagy gyakorlottság és türelem, mellyel a különféle célra használt edényeket az egy hektoliter nagyságától az egy deciliter nagyságúig különbözől különb-féle változatban készítették. Ékszereket nagy mennyiségben használtak.

E népeknél már előfordul a bronz fibulának egy halladtí alakja, a bronz gyöngy és fülbevaló, kar és lábperc sőt nyak percc is; azokivül különféle csat.

Kő-ékszer is találtak e telep népeknél; egy piramis alakú, fényesre csiszolt pécsi márványkő és egy 20 centiméter hosszú s 5 centiméter vastag szerpentin követ, mindkettő egyik végén át lukasztva van, hogy fűzőbe huzathassék a nyakon való hordozás céljából.

Végre egy különféle változatu agyag gyöngy gyűjteménnyel rendelkezem e helyről.

E gyöngyök a parány nagyságu gyermek gyöngytől kezdve a fél ökl nagyságu gyöngyig — szinben alakban és kidíszítésben a legkülönbefébb módon variálnak.

Iparukban még nevezetes helyet foglal el a szövő és fonó eszköz. Fonásra a kézi orsót használták, miről az általam talált nagyszámu orsó-fej tanúságot tesz.

Ez ő ember szövő géptől az idő vasfoga által el nem pusztított részletek a következők: az agyag henger, mely két végén lukkal bír, jeléül annak, hogy valamely csont szegben forgott; e szövő orsótól való több kevesebb piramis alakú súly s nagyobb számu fonál felszedésre szolgált fonál-gombolyag tartók; végre kiegészíti e gyűjteményt egy széles a közepén lukkal bíró csont tű, mely a fonálnak oda és vissza huzására szolgált.

Kétségtelen tehát, hogy e nép lent vagy kendert ismert, s azt feldolgozni is képes volt.

Képzőművészetről is volt már e népek halvány fogalma. Bár az edényeken, gyöngyökön, orsó-fejekben talált díszítések

geometriai alakok, bizonyos számú pont vagy vonalból álló szabályos mértani alakok szerinti összeállításával, mégis bírok gyűjteményemben e telepről egy, bár igen, kezdetleges kivitelű agyag virágot, mely a mellett tanuskodik, hogy ez emberek közt volt egy, ki a természet egy virágát művészet segélyével iparkodott megörökíteni.

E nép kegyelettel és vallással is bírt, mert gyűjteményemben mind a felső, mind az alsó telepeken nagyrésztben egész tartalmukkal talált urnák ezt eléggé bizonyítják, ez urnákban a kegyelet edényeken kivül még bronz, kő és agyag ékszerek is találtak.

E kegyelet s egyuttal áldozati edények elég tanúságot tesznek arról, hogy ezen ő ember lelke, már magasatos és nemes érzésre hajlandó volt.

De előfordul e telepen egy temetkezési edény felett egy darab áldozati oszlop (Lampirosz) is, mi a kegyelet és vallás érzületre világos bizonyítékot szolgáltat.

E Lampiroszokról említést tesz Wosinszky Mór úr is az apári átadásokról adott egy ismertetésében. Miután pedig én e telepen Lampiroszt csak egyet találtam az említetten kivül, azt kell következtetnem, hogy azon ő ember, kinek urnája mellett a Lampiroszt találtam, a mai Tolnamegyéből Aparróli szakadt ide, mi semmi módon kizárva nincsen. Sokáig tárgyalhatnék még e népekről; miután azonban a hely szűke ezt nem engedi, a bővebb értekezést egy esetleges más mű részére kell fentartanom.

Midőn Pécs és vidéke, nem különben e megye területein az ő nép ily műveltségi fokra jutva mint szabadon fejlődő nép elég jó viszonyok közt élt, e boldog ő állapotában egy tetterős harcias nép a kelták által megzavartatott.

A kelták a mai osztrák és sveici alperek vidékekről hol a bronzot, vasat, sőt, sőt már az aranyat megsmerni tanulták, minden esetre termékeny mezők és legelők után is vágakozva jöttek a Duna vidékeire.

Hirből, leírásból Pannoniának termékeny vidékeit, népének barmokba gazdagságát a kelták már ismerték; nem maradt tehát nekik egyéb hátra, mint az általuk már nagy tökélyre emelt bronz és vasfegyverekkel a különben is edzett népet felfegyverezni, s megbízható vezér fensége alatt szebb haza keresésére megindulni.

Az europai nagyobb népvándorlásnak kezdetét a kelták nyitották meg. Az „Annales Carnioliae”, ugy Katinesics „Commentarius in C. Plinii Ser Pannoniam” művek szerint Krisztus születése előtt 600 évvel törtek be a kelták Sigones nevű vezérik alatt Pannoniába. Itt némi megjegyzést kell tennem, hogy az utóbbi időkben tett régészeti tapasztalatokat a fent idézett régiebb munkák adataival összeegyeztethessék.

Hogy a Pannoniába tört kelták biturgiai kelták lettek volna, megcáfoltatott az által mert ernálva van, hogy Sveicort, Tirolt és Szaleburget kelta népfajok lakták, kik a természetlen alpes vidékeken elszaporodván, réa voltak utalva, hogy az életfentartásra szükséges termékeny vidékeket felkeressék.

A Pannoniában gyakran talált bronz és vastárgyak, s különféle edények a halladtí, a sveici és tiroli kelta tárgyakkal mindenben megegyezők.

Bizonyítottak lehet tehát tartani azt, hogy Pannoniát nem e Galliából jött biturgiai kelták, hanem a szomszéd kelta népek hódították meg.

A kelták, dacára a pannonok bátor ellenállásának, több heves összeütközés után a pannonokat legyőzték; nagyobb részét fogságba ejtve, virágzó telepeiket elfoglalták, vagyonuktól megfosztották és nagyobbára mint szolgákat saját-céljaikat szolgáltni kényszerítették.

(Folyt. köv.)

Felolvas szerkesztő és kiadó tulajdonos

LENKEI LAJOS.

A „Pécsi Ujság” nyomdája

omlokzat - festék - gyár

KRONSTEINER KÁROLY Wien, III., Hauptstrasse 120. szám, saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalomk, és, és kir. katonai raktárak, az összes **vasut, ipar, bánya** és **hámostársulatok** építkezési vállalatok, **vállalkozók és építésmesterek**, valamint gyártólajdosok **szállítója**. Ezeket a festékeket épületek befestésére használják, belülről 40-féle különböző szín van, kívülük 16 król felfelé, **mesében oldható, teljesen hasonló az olaj-mázoláshoz.** **Mintalapokkal és használati utasítással ingyen és bérmentve szolgálk**

4851

Minden hasonló készítménnyel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacsokat, melyek mentesek minden **ártalmas anyagtól** s a legnagyobb eredménnyel használhatók az altesti szorvok betegségnél, könnyen ha lajtek és vértisztító. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és annél épísen ártá is abb.

székrekedéseket

a legelső betegségeknek e fizios forrasít olvasni és cukrozó alkja, **ag még a gyermekek** is szívesen veszik. Ezen labdacso **Dr Pitha** u. a. **fanácsostól** igen meglő bizonyítvánval lettek kitüntelve.

Egy 15 labdacso tartalmazó doboz 15 kr, egy benger (8 doboz, 20 labdacso) ára csak 1 ft o. e.

Óvás!

Sürgősen kérjük, hogy ovakodjanak az utánzósktól. Kérjenek határozottan **Neustein-féle Erzsébet-labdacsokat**. Csak akkor vődől, ha a dobozon torvényesen bejegyzett védjegyünk vörös nyomással **Szt. Lipót** és a mi cégünkkel: **Gyógyszerár a Szt. Lipóthoz**, Wien, Stadt, Ecke der Spiegel- und Plankenasse olvasható. Főraktár **Bécsben**: poltike zum heil, Leopold des Ph. Neustein, Inerstadt, Ecke der Planken- und Spiegelasse. Főraktár **Pécssett**: **Sz. fész László** és az Irazalmasok gyógyszertára **B.-Sellyén**: **L. wira Ferencz** gyógyszerára.

A hidegvizgyógyintézet

az Engel-féle fürdőben

a tudomány újabb vívmányai szerint felszerelve **villamosítás, masszázs és villamos gyógyfürdő** (a massageban jártas személyzettel)

nyári időnye már kezdetét vette.

Az intézet 12 évi fennállása óta kezelte beteggek kimutatása szerint legjobb sikert eredményezett **idegbántalmaknál**, nevszerint: hysteria, neurasthenia, neuralgia, különféle bűdsek, gyengeségi állapotok s egyéb gerinc s könyvü idegbántalmaknál, továbbá mindennapi férfi és női bajoknál, vérszegénység és sápkornál, geomor, bel- és tüdőbűrnél, csuszos és köszvényes betegségeknel, valamint a különböző szervek vékeringési bajainál, gyakori fejfájás, almatlanság, szédülés és szívdobogás, mélszorulás (asthma), idült székrekedés stb.

Felvétel és orvosi rendelés Széchenyi-ter 2-ik, szám, 11-3-ig.

Dr. LOEWEY LIPÓT orvos.

Levelekre szívesen válaszoltatik. 4049

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

Évek óta kipróbált, fájdalomcsillapító házi szer köszvény, csusz és idegbajok ellen.

Egész palackkal 1 ft o. e., fél palackkal 60 krajcar.

Kapható minden gyógyszerárban. Tessék a védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni:

4790 Főzlet: **Kerül. gyógyszerár Korneuburgban.**

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

Ház-eladás.

Egy négy szoba és mellekhelyiségekkel álló, 10 évig adomentes parkirozó udvarral bíró családi ház szabad kézből eladó.

Hol? megmondja a kiadóhivatal.

649. szám. 1894.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróóság 1894. évi 8853. számú végzése következtében dr. Aronffy Rókus ügyvéd által képviselt Raab Antal javára Varga Antal ellen 200 ft s. jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 ft-ra becsült 1000 akó donga fából álló ingóság nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek a pécsi kir. bíróság 9636/1894. számú végzése folytán 200 ft tőkekövetelés, ennek kamatai és eddig 30. napjától jár 6% kamatai és eddig összesen 33 ft 80 kr-ban bíróilag megállapított költségei erejéig Nemeth-Urógón 7. sz. leendő eszközlésére 1894. évi június hó 12. napjának delutáni 1 órája határidővel kütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatik fog.

Kelt Pécssett, 1894. évi május hó 25. napján.

Engler Kálmán
cir bírósági végrehajtó.

„Ne a lázhoz menj, hanem a fejhez”

monlja egy régi közmondás.
Joggal vonatkoztatnám ezt az új uletemre, mert csak ily nagy üzlet, mint az enyam, képes nyújtani készpénz vásárlási utján óriási áru-készletet és egyéb előnyöket, keves költséget, melyek végző következtetésben a vevőknek javára szolgálják.

Gyönyörű minták magánvevőknek ingyen és franco. mintakönyvek, melyek páratlanok, **szabóknak** bérmentetlenül.

Ruhaszövetek

Peruvien és dosking a klérus számára, szabályszerű egyenruhászövetek hivatalnokoknak, veteránoknak, tuzoltóknak, tomaszoknál, urasági alkalmazottaknak, posztó **billárd- és játszóasztalokra, kocsihuzatok, loden** és vízhatlan szövetek **vadászruhákra, mosászövetek, utazó pladéok**, 1894. 15. évf.

Értékes, jó, tartós, tiszta gyapot posztószöveteket és nem olcsó rongyokat, melyek a fonalat sem állják, ajánl.

Stikarofszky János

Brünn (Osztrák-Manchester)

Legnagyobb gyári posztóraktár 1 1/2 millió forint értékben.

— Szállítás csak lenyél mellett. —

Levelezé rémet, magyar, cseh, lengyel, olasz, francia és angol nyelven. 7472

566. szám. 1894.

Árverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróóság 1894. évi 6719. és 7293. számú végzése következtében Maletter Rudolf és dr. Kauter Jenő ügyvéd által képviselt, Carl Budischshofsky Söhne és Breier Irma javára Schwarz Izidor ellen 76 ft, 2000 ft s. jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 310 ft 50 kr-ra becsült férfi cipők, mezek és üzl- felszerelvényekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek a pécsi kir. bíróság 10369/1894. számú végzése folytán 2076 ft tőkekövetelés, ennek kamatai és eddig 37 ft 05 kr-ban bíróilag már megállapított költségei erejéig Pécssett, ferienek-utca 19. sz. leendő eszközlésére 1894. évi június hó 12. napjának delutáni három órája határidővel kütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Pécssett, 1894. évi május 29-ik napján.

Engler Kálmán

kir. bírósági végrehajtó.

Egy jó karban lévő ruganyos kocsi

és mintegy **60 kötet magyar regény** a legjobb magyar íróktól szabad kézből eladó. Cim: a kiadóhivatalban. 4968.

Uri nyakkendők nagy választékban, mélyen leszállított árákon.

TAUSZIG ARMIN PÉCSETT.

Értesítés!

Üzlethelyiségemnek május havára tervezett nagyobbitása és az azzal összefüggésben álló nagymérvű átalakítások szükségessé teszik, hogy míg ezen munkálatok befejeztetnek, üzlethelyiségemből ki-költözzem. Megfelelő helyiség, hova nagy

árkészletemet

elhelyezhetném, rendelkezésemre nem áll, kénytelen vagyok az építkezést június hóra elhalasztani és addig

az összes raktáron levő árucikkeket a beszerzési áron alul mélyen leszállítva elárúsítani.

Midőn az igen tisztelt közönség figyelmét erre felhívni bátorkodom, kérem becses látogatásaival megtisztelni.

Tauszig Armin.

Uri nyakkendők nagy választékban, mélyen leszállított árákon.

Uri nyakkendők nagy választékban mélyen leszállított árákon.

Uri nyakkendők nagy választékban mélyen leszállított árákon.